

Crna Gora
Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija

TREĆI KVARTALNI IZVJEŠTAJ O UKUPNIM AKTIVNOSTIMA U OKVIRU
PROCESA INTEGRACIJE CRNE GORE U EVROPSKU UNIJU,
za period jul - septembar 2014.

Podgorica, oktobar 2014.

SADRŽAJ:

1. Pregovori o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji.....	3
1.1. Realizovane aktivnosti u okviru pregovaračkih poglavlja 23 - <i>Pravosuđe i temeljna prava</i> i 24 - <i>Pravda, sloboda i bezbjednost</i>	3
1.2. Aktivnosti Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore u pregovaračkom procesu.....	4
2. Politički dijalog Crne Gore i Evropske unije.....	5
3. Sprovođenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.....	7
4. Usklađivanje zakonodavstva s pravnom tekovinom Evropske unije.....	7
5. Instrument pretpristupne podrške – IPA	10
5.1. IPA I - 2007-2013	10
5.1.1. I komponenta Ipe - Podrška tranziciji i jačanju institucija	10
5.1.2. II komponenta Ipe – Prekogranična saradnja.....	10
5.1.3. III komponenta Ipe - Regionalni razvoj i IV komponenta Ipe - ljudskih resursa	15
5.1.4. V komponenta Ipe - Ruralni razvoj.....	16
5.1.5. Višekorisnički programi Ipe	16
5.1.6. Zapadnobalkanski investicijski okvir (ZIO)	16
5.1.7. Programi EU.....	17
5.2. IPA 2014-2020 (IPA II)	17

1. Pregovori o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji

Ukupan bilans rezultata u dosadašnjem periodu podrazumijeva dva privremeno zatvorena poglavlja i dodatnih deset otvorenih poglavlja uključujući i poglavlja vladavine prava.

U navedenom periodu su realizovane i sljedeće aktivnosti:

- Vlada Crne Gore je usvojila 6 pregovaračkih pozicija za pregovaračka poglavlja: 2 - Sloboda kretanja radnika, 3 - Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga, 14 - Saobraćajna politika, 21 - Trans-evropske mreže, 28 - Zaštita potrošača i zdravlja i 30 - Vanjski odnosi.
- Održano je 12 sastanaka radnih grupa za pripremu pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji.
- Održan je sastanak o početnim mjerilima za poglavlje 8 – Konkurencija.
- U okviru sprovođenja Strategije informisanja, u organizaciji Kancelarije glavnog pregovarača je realizovano više javnih događaja: javna debata na temu “Druga godina pregovora: što smo postigli i što slijedi?”, Sajam projekata prekogranične i transnacionalne saradnje, javna debata na temu „Proces pregovora i osobe s invaliditetom”, javna debata o pregovaračkom poglavlju 3-Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga i obilježavanje Evropskog dana jezika.
- Takođe, predstavnici pregovaračke strukture su učestvovali u velikom broju javnih događaja iz domena pregovaračkog procesa koje su organizovale druge institucije i partneri.
- Na sajtu Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija objavljeni su izvještaji za 14. i 21. pregovaračko poglavlje, čime je završen proces objavljivanja prevedenih izvještaja s analitičkog pregleda usklađenosti zakonodavstva.

1.1. Realizovane aktivnosti u okviru pregovaračkih poglavlja 23 - *Pravosuđe i temeljna prava* i 24 - *Pravda, sloboda i bezbjednost*

U okviru pregovora u 23. i 24. poglavlju Vlada je **10. VII 2014.** usvojila drugi polugodišnji izvještaj o realizaciji Akcionih planova za poglavlja 23. Pravosuđe

i temeljna prava i 24. Pravda, sloboda i bezbjednost.

1.2. Aktivnosti Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore u pregovaračkom procesu

Tokom izvještajnog perioda, Odbor za evropske integracije Skupštine Crne Gore je razmotrio pet nacрта pregovaračkih pozicija Crne Gore za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji, za poglavlja: 9 – Finansijske usluge, 21 – Trans-evropske mreže, 30 – Vanjski odnosi, zatim 3 – Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga i 14 – Saobraćajna politika. Jednoglasno je donijet predlog za izmjenu nacрта pregovaračkih pozicija Crne Gore za poglavlja 3 – Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga i 14 – Saobraćajna politika, dok je o preostalim nacrtima pregovaračkih pozicija Odbor jednoglasno dao pozitivno mišljenje.

Tokom izvještajnog perioda na OEI su razmotreni: *Prvi kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u EU, za period januar – mart 2014*, kao i *Drugi kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u EU, za period april – jun 2014*. Na istoj sjednici Odbor je razmotrio i dao pozitivno mišljenje na *Prilog Izvještaju EK o napretku Crne Gore za 2014. godinu za period 1. april - 1. septembar 2014. godine*.

U skladu sa kontrolnom funkcijom, Odbor za evropske integracije, je zajedno s Odborom za međunarodne odnose i iseljenike u julu razmotrio i dao pozitivno mišljenje na Izvještaj o radu Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija za 2013. godinu.

U okviru parlamentarne dimenzije predsjedavanja Evropskom unijom, Odbor za evropske integracije učestvovao je na sastanku predsjedavajućih parlamentarnih odbora za evropske poslove parlamenata Evropske unije (COSAC) koji je, u skladu sa aktuelnim italijanskim predsjedavanjem, organizovan u Rimu. Takođe, delegacija Odbora učestvovala je na multilateralnom sastanku odbora za evropske integracije država Zapadnog Balkana, koji je održan na Jahorini.

Odbor za evropske integracije je, u izvještajnom periodu, organizovao javnu tribinu na temu „Zakonodavstvo Crne Gore i EU u poglavljima 9 – Finansijske usluge i 30 – Vanjski odnosi“. Takođe, nastavljene su i aktivnosti koje se odnose na postavljanje informacija na naloge *Facebook* i *Twitter* Odbora, koji su otvoreni u septembru 2013.

2. Politički dijalog Crne Gore i Evropske unije

Nastavljen je pozitivan kontinuitet u dijalogu Crne Gore s predstavnicima institucija i država članica Evropske unije:

- Predsjednik Vlade Crne Gore **Milo Đukanović** bio je 09. VII 2014. počasni gost na radnom ručku s ambasadorima država članica EU u Crnoj Gori, povodom početka italijanskog predsjedavanja EU, na poziv ambasadora Republike Italije **Vinćenca del Monaka**.
- Tokom zvanične posjete Crnoj Gori, 28. VII 2014, italijanska ministarka vanjskih poslova **Federika Mogerini** sastala se sa predsjednikom Vlade Crne Gore **Milom Đukanovićem** i potpredsjednikom Vlade i ministrom vanjskih poslova i evropskih integracija **dr Igorom Lukšićem**. Nakon razgovora, ministri Lukšić i Mogerini potpisali su Protokol između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Italije o implementaciji Sporazuma između Republike Crne Gore i Evropske zajednice o readmisiji lica koja su bez dozvole boravka.
- Predsjednik Vlade **Milo Đukanović** prisustvovao je 25. VIII 2014. u Cavtatu sastanku predsjednika vlada Hrvatske, Crne Gore, Bosne i Hercegovine i Albanije, u okviru priprema za Konferenciju o Zapadnom Balkanu, koju je njemačka kancelarka **Angela Merkel** organizovala 28. VIII u Berlinu. Susret premijera Đukanovića, Milanovića, Bevande i Rame bila je prilika za razmjenu mišljenja o infrastrukturnim projektima i drugim temama od zajedničkog interesa, u susret pomenutoj konferenciji.
- Predsjednik Vlade **Milo Đukanović** primio je 27. VIII 2014. poslanika Evropskog parlamenta i poasnog predsjednika Istarskog demokratskog sabora **Ivana Jakovčića**, koji je boravio u posjeti Crnoj Gori. Premijer **Đukanović** je sa gospodinom **Jakovčićem** razgovorao o evropskim i evroatlantskim perspektivama Crne Gore i regiona, kao sredstvu za prevazilaženje ekonomskog zaostajanja i postizanje stabilnosti Zapadnog Balkana.
- Predsjednik Vlade **Milo Đukanović** prisustvovao je Konferenciji o Zapadnom Balkanu koja je održana u Berlinu 28. VIII 2014. pod pokroviteljstvom Savezne Vlade Njemačke, kojom je predsjedavala kancelarka **Angela Merkel**. Cilj Konferencije, kojoj su prisustvovali predsjednici vlada zemalja Zapadnog Balkana, bio je da se ojača evropska perspektiva zemalja regiona, kroz dodatne podsticaje za napredak u oblasti

ekonomije, vladavine prava, bezbjednosti i pomirenja u regionu i bolje regionalno povezivanje. U radu Konferencije učestvovali su i visoki predstavnici EU, kao i premijer Austrije. Uz premijera Đukanovića, Crnu Goru su, na Berlinskoj Konferenciji, predstavljali i potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova i evropskih integracija **dr Igor Lukšić** i ministar ekonomije, **Vladimir Kavarić**.

- Predsjednik Vlade, **Milo Đukanović**, je primio 09. IX 2014. ministra za pitanja Evropske unije i međunarodne poslove pokrajine Baden Virtemberg, **Petera Fridriha**. Ministra Fridriha primio je i potpredsjednik Vlade i mvpei **dr Igor Lukšić**.
- Neformalni sastanak ministara vanjskih poslova zemalja Zapadnog Balkana, čiji je domaćin bio potpredsjednik Vlade i mvpei **dr Igor Lukšić**, održan je 10. VII 2014. u Kotoru. Na sastanku su učestvovali i ministri vanjskih poslova Albanije, Bosne i Hercegovine, Kosova, Makedonije i Srbije, kao i evropski komesar za proširenje i susjednu politiku **Štefan File** i generalni sekretar Savjeta za regionalnu saradnju (RCC) Goran Svilanović.
- Potpredsjednik Vlade i mvpei **dr Igor Lukšić** je učestvovao na Croatia Forumu 2014 „Integracija Zapadnog Balkana u EU: aktuelna situacija“, koji je održan u Dubrovniku od 10-12. VII 2014. Forum je bio posvećen procesu proširenja zemalja Zapadnog Balkana i izazovima pred kojima se danas nalaze vrijednosti Evropske unije.
- Potpredsjednik Vlade i mvpei **dr Igor Lukšić** prisustvovao je neformalnom sastanku šefova diplomatija Zapadnog Balkana, održanom 24. IX 2014. na marginama Generalne debate 69-og zasijedanja Generalne skupštine Ujedinjenih nacija. Podršku regionalnim inicijativama i procesu proširenja pružili su, tokom sastanka, i **Federika Mogerini**, ministar vanjskih poslova Italije i budući visoki predstavnik EU za spoljnu politiku, **Štefan File**, komesar EU za proširenje, kao i visoki zvaničnici Austrije i Njemačke koji su takođe prisustvovali sastanku. Na marginama Generalne debate, ministar Lukšić se susreo sa ministrom vanjskih poslova Grčke **Evangelosom Venizelosom** i učestvovao na ministarskom sastanku Procesu saradnje država jugoistočne Evrope (SEECF).

Državni sekretar za evropske integracije u MVPEI i glavni pregovarač za vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji ambasador **Aleksandar Andrija Pejović** je boravio u posjeti: Madridu (15-16.

VII 2014.) i Berlinu (22-23. IX 2014). Tokom navedenih posjeta ostvario je brojne susrete i konsultacije o toku evropske integracije Crne Gore s tamošnjim zvaničnicima.

Državni sekretar za evropske integracije i glavni pregovarač, ambasador **Aleksandar Andrija Pejović**, učestvovao je i na Bledskom strateškom forumu koji je organizovan u periodu 1-3. IX 2014, konkretno na panelu "Zapadni Balkan: Bolje funkcionisanje regionalne saradnje". Na marginama sastanka ambasador Pejović je imao sastanak sa novoimenovanim generalnim direktorom Direktorata za bilateralu i evropske poslove u Ministarstvu vanjskih poslova Republike Slovenije, **Aleksandrom Geržinom**.

3. Sprovođenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju

Tokom izvještajnog perioda u Podgorici je 2. i 3. VII 2014. održan Sedmi sastanak **Pododbora za industriju, trgovinu, carine, poreze i saradnju s drugim zemljama kandidatima**.

Sastanak **Posebne radne grupe za reformu javne uprave** između Crne Gore i Evropske komisije održan je 10. VII 2014.

4. Usklađivanje zakonodavstva s pravnom tekovinom Evropske unije

U izvještajnom periodu, dato je pozitivno mišljenje na ukupno 32 predloga zakona i podzakonskih akata.

JUL 2014		
1	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju i obezbjeđenju	MP
2	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vanparničnom postupku	MP
3	Predlog zakona o potvrđivanju Memoranduma o razumijevanju o Institucionalnom okviru za Inicijativu za pripremljenost i prevenciju katastrofa u Jugoistočnoj Evropi	MUP
4	Predlog zakona o strancima	MUP
5	Predlog zakona o sporazumnom finansijskom restrukturiranju dugova prema finansijskim institucijama	MF
6	Predlog zakona o potvrđivanju Ugovora između Vlade Crne	MF

	Gore i Vlade Republike Austrije o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze na dohodak i imovinu	
7	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama	MF
8	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti	MN
9	Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Slovačke o ekonomskoj saradnji	ME
10	Predlog zakona o potvrđivanju Ugovora o Energetskoj povelji	ME
11	Predlog zakona o maslinarstvu	MPPR
12	Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije o nuklearnoj sigurnosti	MORT
13	Predlog uredbe o sprovođenju javnih nabavki za diplomatsko-konzularna predstavništva, vojno-diplomatske predstavnike i jedinice vojske u međunarodnim snagama i mirovnim misijama	MVPEI
14	Predlog uredbe o uslovima, postupku i kriterijumima za grupno izuzeće od zabrane sporazuma u sektoru osiguranja	ME
15	Predlog uredbe o bližim kriterijumima, postupku i načinu raspodjele i korišćenja dozvola za slobodni prevoz putnika	MSP
16	Predlog uredbe o izmjenama i dopuni Uredbe o postupku i kriterijumima za pretvaranje posebnih i zajedničkih djelova stambene zgrade u poslovne prostorije	MORT
17	Predlog uredbe o minimalnom skupu usluga koje obuhvata Univerzalni servis	MIDT
18	Predlog odluke o utvrđivanju Nacionalne kontrolne liste naoružanja i vojne opreme	ME
19	Predlog odluke o izradi izmjena i dopuna Državne studije lokacije "Sektor 32"	MORT
AVGUST 2014		
/		
SEPTEMBAR 2014		
20	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći	MP
21	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o DNK	MUP

	registru	
22	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima	MUP
23	Predlog zakona o potvrđivanju Protokola o privilegijama i imunitetima Centra za sprovođenje zakona u Jugoistočnoj Evropi	MUP
24	Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Kosovo o policijskoj saradnji	MUP
25	Predlog zakona o kinematografiji	MK
26	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti potrošača	ME
27	Predlog zakona o potvrđivanju Dodatnog Protokola 2 i Dodatnog Protokola 3 uz Sporazum o izmjeni i pristupanju centralnoevropskom sporazumu o slobodnoj trgovini	ME
28	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o regionalnom razvoju	ME
29	Predlog zakona o potvrđivanju Atinske konvencije o prevozu putnika i njihovog prtljaga morem iz 1974. godine i Protokola iz 2002. godine uz Atinsku konvenciju o prevozu putnika i njihovog prtljaga morem, usvojene 1974. godine	MSP
30	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o povlastici na putovanje lica sa invaliditetom	MRSS
31	Predlog uredbe o visini naknade za korišćenje objekata sigurnosti plovidbe na plovnim putevima	MSP
32	Predlog uredbe o uslovima, načinu i bližim kriterijumima za utvrđivanje naknade za uspostavljanje prava službenosti na nepokretnostima skijaškog područja	MORT

Od ukupnog broja datih mišljenja u trećem kvartalu 2014. godine, sljedećih devet akata sadrže sekundarne izvore prava EU:

1	Predlog zakona o strancima	MUP
2	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o DNK registru	MUP
3	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima	MUP
4	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama	MF
5	Predlog zakona o kinematografiji	MK
6	Predlog zakona o maslinarstvu	MPPR

7	Predlog uredbe o sprovođenju javnih nabavki za diplomatsko-konzularna predstavništva, vojno-diplomatske predstavnike i jedinice vojske u međunarodnim snagama i mirovnim misijama	MVPEI
8	Predlog uredbe o uslovima, postupku i kriterijumima za grupno izuzeće od zabrane sporazuma u sektoru osiguranja	ME
9	Predlog odluke o utvrđivanju Nacionalne kontrolne liste naoružanja i vojne opreme	ME

5. Instrument pretpristupne podrške - IPA

5.1. IPA I - 2007-2013

U okviru sprovođenja Instrumenta pretpristupne podrške EU za period 2007-2013 nastavljene su redovne aktivnosti po pitanju nadgledanja sprovođenja odobrenih projekata I i II komponente i pripreme za početak operativnog korišćenja III, IV i V komponente.

5.1.1. I komponenta Ipe – Podrška tranziciji i jačanju institucija

Projekti iz oblasti I komponente Ipe za programe Ipa 2007-2011 se sprovode u skladu s planiranom dinamikom. Tokom izvještajnog perioda nastavljeno je sprovođenje dijela projekata iz programa za 2012. i 2013, dok je za ostale u toku procedura ugovaranja koju sprovodi Delegacija EU, u skladu s pravilima centralizovanog sistema upravljanja.

5.1.2. II komponenta Ipe – Prekogranična saradnja

U Crnoj Gori su se u izvještajnom periodu sprovodila 63 prekogranična projekta, od kojih 19 bilateralnih (Albanija - Crna Gora; Bosna i Hercegovina - Crna Gora; Hrvatska - Crna Gora i Srbija - Crna Gora), 12 transnacionalnih (Program Jugoistočna Evropa i Mediteran) i 32 projekata u okviru IPA Jadranskog prekograničnog programa.

Alokacija EU sredstava i kofinansiranja:

Programi prekogranične saradnje	Ukupan broj projekata po programima	Ukupna vrijednost projekata u Crnoj Gori (u EUR)
Albanija - Crna Gora	7 projekata	1.287.583,21 (EU grant 1.094.445,72)

Bosna i Hercegovina - Crna Gora	3 projekta	545.630,82 (EU grant 463.786,19)
Hrvatska - Crna Gora	5 projekata	1.509.551,14 (EU grant 1.283.118,46)
Srbija - Crna Gora	4 projekta	879.323,41 (EU grant 747.424,89)
Jugoistočna Evropa	5 projekata	544.081,20 (EU grant 462.462,52)
Mediterranski program	7 projekata	582.179,45 (EU grant 494.852,48)
IPA Jadranski prekogranični program	32 projekta	9.125.896,00 (EU grant 7.757.012,00)
Ukupno	63 projekta	14.474.245,23 (EU grant 11.206.656,51)

Bilateralni programi

- Za prekogranični program **Albanija – Crna Gora**, u izvještajnom periodu je, pored projekata iz Trećeg poziva, nastavljena realizacija i strateškog projekta rekonstrukcije graničnih prelaza Božaj – Hani i Hotit i Grabom – Zatrijebačka Cijevna, koji je finansiran u okviru sredstava Ipe 2012 i 2013. U toku je prva faza projekta – izrada projektne dokumentacije za rekonstrukciju graničnih prelaza, dok se u narednom izvještajnom periodu očekuje početak izvođenja radova na ovim graničnim prelazima.

- Za prekogranični program **Bosna i Hercegovina – Crna Gora** završena je evaluacija punih aplikacija i pripremljen Finalni izvještaj o ocjenjivanju projekata u okviru Trećeg poziva.

U izvještajnom periodu, MVPEI je organizovalo seminar na temu Decentralizovanog sistema upravljanja (DIS) u okviru svih bilateralnih programa u kojima učestvuje Crna Gora. Seminar je održan u periodu od 30 – 31. VII 2014 u prostorijama Opštine Tivat na kojem je prisustvovalo 33 učesnika.

- U okviru prekograničnog programa **Hrvatska – Crna Gora**, u izvještajnom periodu nastavljena je evaluacija projektnih predloga dostavljenih u okviru Trećeg poziva za projekte. Nakon izvršene administrativne provjere i provjere prihvatljivosti, kao i ocjene sažetaka projekata, pripremljen je Izvještaj o

evaluaciji projekata u okviru prvog koraka. Pokrenut je proces odobravanja izvještaja od strane svih relevantnih tijela programa.

- U okviru Programa prekogranične saradnje **Crna Gora – Kosovo**, tokom izvještajnog perioda je nastavljen prvi korak ocjenjivanja dostavljenih 48 projektnih predloga. Nakon otvaranja projektnih predloga, administrativne provjere i provjere prihvatljivosti, u izvještajnom periodu je vršena ocjena sažetaka projekata. U narednom periodu se očekuje priprema Izvještaja o prvom koraku evaluacije i njegovo razmatranje od strane svih relevantnih tijela programa. U periodu 25-26. IX 2014. organizovan je trening na temu *Održavanje i uređivanje programske internet stranice*, s ciljem da se službenicima ZTS-a i predstavnicima Operativnih struktura predstave način i metode upravljanja sadržajem veb sajta programa.

- U okviru prekograničnog programa **Srbija – Crna Gora**, rađeno je na pripremi Trećeg poziva za projekte, definisanju kriterijuma za podnošenje projekata u okviru predstojećeg poziva, kao i rješavanju problema vezanih za imenovanje šefa ZTS programa.

- U Sarajevu je 11-12. IX 2014. održan **Regionalni konsultativni forum** na kojem su učestvovali predstavnici zemalja učesnica u prekograničnim programima saradnje: Albanije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Hrvatske, Kosova, Makedonije i Srbije, kao i predstavnici Zajedničkih tehničkih sekretarijata programa, Delegacija Evropske unije u zemljama učesnicama, predstavnici regionalnog projekta CBIB+ i predstavnici Evropske komisije.

Programi sa zemljama članicama

IPA Jadranski prekogranični program (IIP)

Izvještajni period su obilježile nadgledne posjete projektima koji se finansiraju u Crnoj Gori u okviru prvog, drugog i strateškog poziva za projekte.

Transnacionalni programi

Program Jugoistočna Evropa (SEE)

U okviru programa **Jugoistočna Evropa**, 24-25. IX 2014. je organizovana godišnja konferencija s ciljem predstavljanja dosadašnjih rezultata kao i sprovedenih aktivnosti tokom programiranja novih programa: Jadransko-Jonskog i Dunavskog transnacionalnog programa. Nakon godišnje

konferencije, organizovan je 14. sastanak Odbora za praćenje u cilju predstavljanja dosadašnjeg napretka u sprovođenju programa, uključujući pregled projekata, rad programskih tijela, raspodjelu i potrošnju fondova kao i reviziju sredstava. Na sastanku su učestvovali predstavnici: zemalja članica programa, Upravljačkog tijela, ZTS, Revizorskog tijela i Evropske komisije.

Mediterranski program (MED)

Od juna 2014, Upravljačko tijelo programa i ZTS, u saradnji sa koordinatorima u zemljama učesnicama programa, radili su na pripremi Godišnjih konferencija programa. One će biti organizovane kao niz tematskih konferencija organizovanih u nekoliko zemalja programa, u periodu 13-20. X 2014. Posebna konferencija posvećena IPA zemljama i korisnicima projekata biće organizovana 20. X 2014. u Ljubljani.

Priprema Ipe 2014 - 2020

U izvještajnom periodu su nastavljene pripreme novih bilateralnih, trilateralnih i transnacionalnih programa u kojima će Crna Gora učestvovati kroz sredstva Ipe za period 2014 - 2020.

- Za četiri **bilateralna programa sa zemljama susjedima** (sa Albanijom, Bosnom i Hercegovinom, Kosovom i Srbijom) se očekuje da Evropska komisija u narednom kvartalu usvoji konačne nacрте operativnih programa koji su zvanično dostavljeni Evropskoj komisiji 30. V 2014.

Predstavnici MVPEI su učestvovali u radu Radnih tijela za dva trilateralna programa u kojima će Crna Gora učestvovati u narednom sedmogodišnjem periodu: Hrvatska - Bosna i Hercegovina - Crna Gora i Italija – Albanija – Crna Gora.

- Za program **Hrvatska - Bosna i Hercegovina - Crna Gora**, u izvještajnom periodu je rađeno na pripremi konačnog nacрта Operativnog programa. Tokom avgusta su bile otvorene online konsultacije o nacrtu Operativnog programa, tokom koje su zainteresovane strane imale mogućnost da daju komentare na programski dokument. U ovom periodu, održana su tri sastanka Radnog tijela programa, od kojih je posljednji bio organizovan u Tivtu 29. IX 2014. Očekuje se da će program biti zvanično dostavljen Evropskoj komisiji u prvoj polovini oktobra 2014.

- Za program **Italija – Albanija – Crna Gora**, u izvještajnom periodu je organizovan treći sastanak Radnog tijela programa, na kojem su definisani

prioriteti, specifični ciljevi, kao i vrste aktivnosti i korisnika koji će moći biti financirani kroz ovaj program. Tokom septembra, bile su objavljene javne konsultacije o situacionoj analizi i strategiji programa, a 1. X organizovane su i javne konsultacije sa svim relevantnim akterima, na kojem su učesnici imali mogućnost da razmijene mišljenja o sadržaju budućeg programa. Očekuje se da program bude zvanično dostavljen Evropskoj komisiji do 22. X 2014.

Pored bilateralnih i trilateralnih programa, predstavnici MVPEI su aktivno radili na pripremi i učestvovali u radu Radnih tijela za tri transnacionalna programa sa zemljama članicama EU (Dunavskom, Mediteranskom i Jadransko-jonskom programu):

Dunavski program

U Briselu, je 1. IX 2014. organizovan sastanak povodom donošenja odluke o mjestu Kancelarije za vezu Dunavskog programa i Strategije EU za razvoj Dunavskog regiona. Odlučeno je da Kancelarija bude u predstavništvu Baden Virtemberg pri Evropskoj uniji. 2-3. IX 2014. je organizovan sastanak Radnog tijela za pripremu programa, u cilju analize i finalizovanja Operativnog programa, predstavljanja programske strukture, procesa zapošljavanja službenika Upravljačkog tijela i Zajedničkog tehničkog sekretarijata programa.

MED 2014-2020

Tokom izvještajnog perioda održan je poslednji sastanak Radnog tijela za pripremu Mediteranskog programa 2014-2020, na kojem je usvojen konačni nacrt Operativnog programa. Sve zemlje učesnice programa su potpisale Sporazume o usvajanju Operativnog programa i program je zvanično dostavljen Evropskoj komisiji 26. IX 2014.

Jadransko Jonski Program (JJP)

U izvještajnom periodu, tokom jula mjeseca su bile objavljene online konsultacije povodom prvog nacrta JJ Operativnog programa. U Bolonji je 21. i 22. VII 2014. održan peti sastanak Radne grupe na kojem se odlučivalo o specifičnim ciljevima u okviru odabranih prioriteta, organizaciji radionica na kojima će biti predstavljen Operativni program, kao i načinu na koji će strateški projekat, koji se odnosi na implementaciju tematskog cilja 11 (podrška implementaciji EUSAIR- EU Strategija za Jadransko-jonski region) biti opisan u programskom dokumentu. U Ankoni je 3-4. IX 2014. održana Radionica na kojoj su predstavljeni definisani tematski prioriteti, ciljevi i

aktivnosti u okviru Operativnog programa, a, takođe, je održan i sastanak Radnog tijela za programiranje JJP, kojim je predsjedavala Italija. U Briselu je 19. IX 2014. održan sedmi sastanak Radnog tijela za programiranje JJP. Sastanci su organizovani s ciljem pripreme i finalizacije programskog dokumenta JJP, prikupljanja informacija o raspoloživim finansijskim sredstvima i pokretanja diskusije o tematskim prioritetima JJP-a.

U periodu 22. VIII – 19. IX bile su objavljene online konsultacije o izvještajima o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu (SEA) za transnacionalne programe Jadransko-jonski, Dunavski i MED program, a 16. IX organizovane javne konsultacije o SEA izvještajima u cilju uključivanja zainteresovanih strana u proces izrade izvještaja.

5.1.3. III komponenta Ipe – Regionalni razvoj i IV komponenta Ipe – Razvoj ljudskih resursa

Evropska komisija je usvojila operativne programe za III i IV komponentu za period 2012-2013. i odobrila Strateški okvir usklađenosti tokom novembra 2012. Nastavljeno je praćenje pripreme projektne dokumentacije i identifikacionih formulara za opise operacija definisanih u operativnim programima, što je pored decentralizacije sistema upravljanja za ove dvije komponente uslov za operativno korišćenje sredstava.

Odluku o prenosu upravljanja sredstvima III komponente Ipe Evropska komisija je donijela 25. IV 2014, dok je odluka o prenosu upravljanja sredstvima IV komponente Ipe donijeta 29. VII 2014. Prenosom upravljanja stvoreni su preduslovi za nastavak procedure ugovaranja sredstava u skladu s prioritetima definisanim u operativnim programima.

Evropska komisija je u julu 2014. dostavila operativnim strukturama nacрте finansijskih sporazuma za III i IV komponentu Ipe na komentare. Nacrti finansijskih sporazuma, s objedinjenim komentarima, vraćeni su EK na dalju proceduru tokom septembra 2014.

U izvještajnom periodu, sprovedene su pripremne aktivnosti u vezi s realizacijom Operativnog programa *Razvoj ljudskih resursa 2012-2013*, koje se tiču pripreme plana nabavki i projektne dokumentacije. Nastavljena je i priprema projektne i tenderske dokumentacije za III komponentu u skladu s planiranom dinamikom.

5.1.4. V komponenta Ipe - Ruralni razvoj

Intenzivno se radi na finalizaciji akreditacionog paketa za ovu komponentu i ispunjavanju nalaza revizora, koji su svoj izvještaj dostavili MPRR tokom juna 2014. S tim u vezi, u toku su aktivnosti na zapošljavanju novog kadra u Agenciji za plaćanje, što je navedeno kao jedan od ključnih preduslova za finalizaciju akreditacionog paketa.

Pored toga, aktivno se radi i na izradi programa Ipard II, čija finalizacija se očekuje tokom IV kvartala 2014.

5.1.5. Višekorisnički programi Ipe

Evropska komisija je 30. VI 2014. usvojila Višekorisnički strategijski dokument kojim su definisani prioriteti podrške za period 2014-2020. Pomenuti dokument je dostavljen MVPEI zajedno s nacrtima akcijskih dokumenata za Višekorisnički program 2014, s rokom za dostavljanje komentara do 25. VII 2014. MVPEI je koordiniralo pribavljanje mišljenja resornih ministarstva na nacрте akcijskih dokumenata i dostavilo ih EK u predviđenom roku. Očekuje se da Višekorisnički program za 2014 bude usvojen najkasnije do kraja 2014.

5.1.6. Zapadnobalkanski investicijski okvir (ZIO)

Evropska komisija je sredinom maja 2014. zvanično predložila državama korisnicama novi metodološki pristup za funkcionisanje ZIO u narednom sedmogodišnjem periodu. Jedna od najznačajnih novina koju Evropska komisija predlaže je uvođenje strukture za prioritizaciju investicijskih projekata na nacionalnom nivou, tj. uspostavljanje Nacionalnog investicijskog komiteta kojeg sačinjavaju predstavnici Vlade (resorna ministarstva za oblasti zaštite životne sredine, saobraćaja, energetike, socijalnog sektora i finansija), međunarodnih finansijskih institucija, Delegacije EU i bilateralnih donatora.

U vezi s tim, Vlada je na sjednici od 29. V 2014. razmotrila i usvojila *Informaciju o predlogu novog metodološkog pristupa Zapadnobalkanskog investicijskog okvira*, čijim je zaključcima Vlada dala saglasnost na predlog novog metodološkog pristupa. U daljoj komunikaciji s predstavnicima Evropske komisije i ZIO dogovoreno je da se državama korisnicama obezbijedi tehnička podrška u pripremnim aktivnostima za uspostavljanje struktura koje zahtijeva novi metodološki pristup – prije svega za uspostavljanje funkcionalnog Nacionalnog investicijskog komiteta.

Početak pripremnih aktivnosti je sproveden uz pomoć tima tehničke podrške koji je Evropska komisija oformila za ovu namjenu. Četvoročlani tim eksperata je boravio u Crnoj Gori 10. i 11. VII 2014, kada su održani inicijalni sastanci s predstavnicima MVPEI, Ministarstva finansija i resornih ministarstava.

MVPEI je krajem jula 2014. dostavilo Evropskoj komisiji popunjeni Upitnik o inicijalnoj procjeni stanja za uspostavljanje Nacionalnog investicijskog komiteta, nakon čega je najavljena nova posjeta ekspertskog tima Crnoj Gori sredinom oktobra 2014, kada se očekuju konkretne preporuke eksperata za uspostavljanje ovakvog komiteta u Crnoj Gori.

5.1.7. Programi EU

Potpisani su međunarodni sporazumi kojima se reguliše učešće Crne Gore u programima Horizont 2020 (*Horizon 2020*) i Kreativna Evropa (*Creative Europe*). Nakon što je Ministarstvo nauke izvršilo uplatu iznosa od 1.091.014,58 EUR na ime godišnjeg učešća u programu Horizont 2020, MVPEI je započelo proceduru refundacije za 50% uplaćenog iznosa iz Instrumenta pretprijetne podrške.

U okviru pripreme za učešće u programima EU za period 2014-2020 očekuje se završetak procedure oko stupanja na snagu međunarodnih sporazuma kojima se reguliše učešće Crne Gore u programima Kozme (*Cosme*) i Kreativna Evropa. Kada je riječ o pripremnim aktivnostima za otpočinjanje učešća u programima Evropa za građane (*Europe for Citizens*), Evropski program za zapošljavanje i socijalne inovacije (*EaSI*), Carine (*Customs*) i Fiskalis (*Fiscalis*), očekuje se da će međunarodni sporazumi za ove programe biti potpisani u četvrtom kvartalu 2014.

5.2. IPA II – 2014-2020

U okviru koordinacije priprema za korišćenje Ipe II, u toku su aktivnosti na finalizaciji akcijskih dokumenata za program Ipa 2014. Finalni nacrti akcijskih dokumenata dostavljeni su Evropskoj komisiji 8. IX 2014. Evropska komisija je 18. VIII 2014. usvojila Indikativni strategijski dokument Crne Gore za Ipu II kojim je definisano da će se finansijska podrška EU Crnoj Gori u periodu 2014-2020, u ukupnom iznosu od 270,5 miliona EUR, usmjeriti kroz sljedeće sektore i iznose:

1. Demokratija i upravljanje	46,9 miliona EUR;
2. Vladavina prava i temeljna prava	52,3 miliona EUR;

3. Životna sredina i klimatska akcija	37,5 miliona EUR;
4. Saobraćaj	32,1 miliona EUR;
5. Konkurentnost i inovacije	21,2 miliona EUR;
6. Obrazovanje, zapošljavanje i socijalna politika	28,1 miliona EUR;
7. Poljoprivreda i ruralni razvoj	52,4 miliona EUR;
8. Prekogranična saradnja	-

Evropska komisija je 28. VIII 2014. usvojila model Okvirnog sporazuma kojim se uređuje sprovođenje finansijske podrške EU u određenoj zemlji korisnici u okviru Instrumenta pretpristupne podrške 2014-2020 (Ipe II), koji se zaključuje između zemlje korisnice Ipe II i Evropske komisije. Okvirni sporazum predstavlja tipski dokument koji je praktično isti za sve zemlje korisnice Ipe II, a odnosi se na cjelokupnu sedmogodišnju finansijsku perspektivu (2014-2020) i sve oblasti podrške. Prevedeni model Okvirnog sporazuma je upućen na mišljenje resornim ministarstvima i drugim nadležnim institucijama 26. IX 2014. Nakon usvajanja sporazuma od strane Vlade i njegovog potpisivanja, biće nastavljena procedura njegovog potvrđivanja od strane Skupštine.

Nakon stupanja Okvirnog sporazuma na snagu, biće stvoreni preduslovi za potpisivanje finansijskih sporazuma za pojedinačne programe Ipe II, a samim tim i za početak sprovođenja projekata.

KORIŠĆENE SKRAĆENICE	
MF	Ministarstvo finansija
MUP	Ministarstvo unutrašnjih poslova
MORT	Ministarstvo održivog razvoja i turizma
MPRR	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
MVPEI	Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija
MRSS	Ministarstvo rada i socijalnog staranja
MPS	Ministarstvo prosvjete i sporta
MLJMP	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava
ME	Ministarstvo ekonomije
MZ	Ministarstvo zdravlja
MIDT	Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije
MP	Ministarstvo pravde
MN	Ministarstvo nauke
MO	Ministarstvo odbrane
MK	Ministarstvo kulture
MSP	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva
SSP	Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju
DEU	Delegacija Evropske unije

IPF	Instrument za podršku infrastrukturnim projektima
POSP	Parlamentarni odbor za stabilizaciju i pridruživanje
UNDP	Razvojni program Ujedinjenih nacija
IPARD	IPA Program za poljoprivredu i ruralni razvoj
OP	Operativni program
EEAS	Evropske služba za vanjske poslove
CFCU	Direktorat za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći
JIE	Jugoistočna Evropa